

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 16P/53/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4418202902
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Nagyová
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2019:4418202902.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky, sudkyňou JUDr. Máriou Nagyovou, vo veci starostlivosti o maloleté deti A.: C., nar. XX.XX.XXXX a Z., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, deti rodičov: N. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom M., B. M. XXX/XX, zastúpená JUDr. Petrou Hromádkovou, advokátkou so sídlom v Štúrove, Széchenyiho 6 a Z. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom M., K. XXXX/XX, zastúpený JUDr. Gergelyom Pšenákom, advokátom so sídlom v Nových Zámkoch, M.R. Štefánika 30, o návrhu matky na zmenu úpravy styku, o návrhu otca na zníženie výživného, o návrhu otca na nariadenie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Otec má právo sa s maloletými deťmi A.: C., nar. XX.XX.XXXX a Z., nar. XX.XX.XXXX stýkať každý týždeň v pondelok a piatok od 16.00 hod. - 17.30 hod. a každý párný víkend v sobotu od 15.00 hod. - 18.00 hod. a v nedeľu od 15.00 hod. - 18.00 hod. za prítomnosti matky po dobu troch mesiacov a po uvedenom čase v tých istých termínoch bez prítomnosti matky, čím sa zmeňuje rozsudok Okresného súdu Nové Zámky č. k. 12P/1/2018-66 zo dňa 16.04.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť 23.04.2018 v časti úpravy styku.

Otec si maloleté deti prevezme v mieste bydliska matky a po ukončení styku deti odovzdá v mieste bydliska matky.

Matka je povinná deti na styk riadne pripraviť.

II. Súd návrh otca na zníženie výživného zamietal.

III. Súd nariaduje rodičom a maloletým deťom výchovné opatrenie, ktorí sú povinní podrobiť sa odbornému poradenstvu, ktoré bude realizované Občianskym združením TENENET, Lichnerova 41, Senec v trvaní 3 mesiacov od vykonateľnosti rozhodnutia súdu.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka mal. detí sa návrhom doručeným súdu dňa 30.05.2018 domáhala zmeny úpravy styku otca s mal. deťmi tak, že otec je oprávnený stýkať sa s mal. deťmi každý párný týždeň v sobotu od 14.00 hod. do 18.00 hod. v prítomnosti matky. Návrh odôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č. k. 12P/1/2018 zo dňa 16.04.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 23.04.2018 súd schválil rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej upravil i styk otca s mal. deťmi tak, že otec je oprávnený počas prvých troch mesiacov po právoplatnosti rozsudku stýkať sa s mal. C., nar. XX.XX.XXXX a s mal. Z., nar. XX.XX.XXXX každý párný týždeň v sobotu od 10.00 hod. do 15.00 hod. a v nedeľu od 10.00 hod. do 15.00 hod. v prítomnosti matky. Po uvedenom čase bude otec oprávnený stýkať sa s mal. C. bez prítomnosti matky. Od vydania rozsudku otec svoje právo stretávať sa s mal. deťmi využíval minimálne, aj keď sa rodičia

dohodli, otec väčšinou svoj sľub nespľnil. Mal. C. má strach zo svojho otca, ktorého správanie od júla 2017 sa výrazne zmenilo a vykazuje známky agresívneho správania. Mal. C. bola svedkom viacerých fyzických útokov voči svojej matke zo strany otca, ktorý dvakrát fyzicky napadol navrhovateľku v čase, keď bola tehotná. Stalo sa to i po narodení mal. dieťaťa za prítomnosti staršieho dieťaťa. Správanie otca sa výrazne zmenilo od júla minulého roka a podľa dostupných informácií, otec užíva i návykové látky, malo by sa jednať o marihuanu a nadmerne požíva i alkoholické nápoje. Dňa 05.05.2018 otec pred mal. C. chcel navrhovateľku fyzicky napadnúť, ktorá podala na neho trestné oznámenie. Mal. navštevuje psychologičku, ktorá sa vyjadrila, že sa mal. C. otca bojí a nechce tráviť čas s otcom. Mal. má strach, keď sa blíži víkend, ktorý by mala tráviť s otcom a vyjadrila sa, že ak si ju otec vezme k sebe domov, utečie, keď otec zaspí.

2. Otec s návrhom matky nesúhlasil, trval na tom, aby sa styk realizoval v zmysle rozhodnutia súdu č. k. 12P/1/2018zo dňa 16.04.2018. Návrh matky považoval za zmätočný a nadbytočný.

Vzhľadom na zmenu pomerov na jeho strane ohľadne finančnej situácie domáhal sa zníženia výživného návrhom zo dňa 04.02.2019, ktorý doručil súdu krátkou cestou na pojednávaní bez akýchkoľvek dôkazov a poukázal len na to, že majetkové pomery na strane otca sa zmenili a otec nemá možnosť prispievať na výživu mal. detí súdom určenou sumou, pretože jeho príjem mesačne max. predstavuje sumu 300 eur a výdavky sú v sume 480 eur. Navrhol výživné znížiť tak, že na každé dieťa bude prispievať sumou 50 eur mesačne.

Návrhom zo dňa 29.05.2019 sa domáhal nariadenia výchovného opatrenia. Návrh spolu s návrhom na výkon rozhodnutia je zapísaný pod sp. zn. 18Em/2/2019.

2.1 Uznesením č. k. 18Em/2/2019-5 zo dňa 31.05.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť 10.06.2019 súd vylúčil návrh v časti výchovného opatrenia na samostatné konanie podľa § 166 ods.2 CSP. Návrh bol zapísaný pod sp. zn. 18P/86/2019. Vec v zmysle pravidla 8 Rozvrhu práce na rok 2019, bola postúpená do oddelenia 16P, kde prebiehalo konanie ohľadne rovnakých účastníkov pod sp. zn. 16P/53/2018. Na pojednávaní dňa 25.06.2019 súd spojil na spoločné konanie vec vedenú pod sp.zn. 18P/86/2019 s vecou pod sp. zn.16P/53/2019podľa § 166 ods.2 CSP, tak že veci budú vedené pod sp. zn.16P/53/2018.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, svedkyne, maloletého dieťaťa a oboznámením predložených listinných dôkazov a zistil tento skutkový a právny stav:

4. Rozsudok OS Levice č. k. 4T/31/2009-153 zo dňa 06.04.2009, ktorý nadobudol právoplatnosť 06.04.2009, ktorým bol uznaný otec mal. detí vinným, že napadol svoju matku.

4.1 Z pripojeného spisu tunajšieho súdu pod sp. zn. 12P/1/2018, mal súd preukázané, že návrhom zo dňa 01.03.2018 sa navrhovateľka domáhala rozvodu manželstva s manželom a úpravy práv a povinností k mal. deťom na čas po rozvode, mal. deti navrhovala zveriť do jej starostlivosti, otca zaviazat' na platenie výživného vo výške 200 eur na každé dieťa a upraviť styk otca s mal. deťmi každý týždeň v sobotu od 10.00 - 15.00 hod. za prítomnosti matky.

Zo zápisnice z pojednávania zo dňa 16.04.2018 vo veci pod sp. zn. 12P/1/2018 mal súd preukázané, že rozpory medzi rodičmi výraznejšieho charakteru začali vznikať v lete 2017, ktoré riešili len oni dvaja navzájom, odbornú pomoc nevyhľadali. Viackrát sa stalo, že manžel fyzicky napadol navrhovateľku a ublížil jej. Lekára vyhľadala len jedenkrát, nepodávala trestné oznámenie. V spoločnej domácnosti nežijú od decembra 2017, pretože navrhovateľka sa odsťahovala k rodičom a do podnájmu sa vrátila vo februári, pretože manžel sa medzitým odsťahoval. Rozpory nastali po tom, čo navrhovateľka zistila 12.07.2017 mimomanželskú známosť manžela. Od uvedeného času sa manžel správal agresívne, i v čase keď nemal vypité. Mal. C. bola svedkom viacerých incidentov a hádok. Manžel navrhovateľku udrel asi 7 krát a videla to i mal. C., ktorá sa často schovala pod posteľ. I napriek tomu, že navrhovateľka spomína otca, aby mali medzi sebou dobrý vzťah, mal. dieťa sa na otca nezvykne pýtať.

Manžel vo svojej výpovedi potvrdil, že ich manželstvo bolo usporiadané do leta 2017, kedy ho navrhovateľka začala upodozrievať, že má známosť. Slovné na neho útočila pred staršou dcérou. Navrhovateľka sa mu viackrát vyhrážala, že už deti neuvidí a keďže sa bál toho, aby navrhovateľka nedosiahla prípadné jeho trestné stíhanie, tak deti nevyhľadával a čakal, že tak urobí až keď bude súdom určené stretávanie.

4.2 Z potvrdenia Ministerstva vnútra SR, OR PZ v Nových Zámkoch, Obvodné oddelenie PZ Štúrovo mal súd preukázané, že dňa 05.05.2018 o 15.30 hod. podala matka mal. detí oznámenie o priestupku

proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písmena d) Zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení noviel voči osobe -otcovi mal. detí, ktoré je na OO PZ Štúrovo vedené pod č. ORPZ-NZ-OPP4-P-151/2018.

4.3 Kresba mal. dieťaťa u psychologičky (č. I. 4), kde mal. dieťa otca vyfarbilo samostatne stojaceho nad nimi čiernou farbičkou.

4.4 Potvrdenie chirurga MUDr. Ladislava Polomu zo dňa 11.12.2017, z ktorého mal súd preukázané, že manžel napadol navrhovateľku a podvrhol jej ukazovák pravej ruky.

4.5 Čestné vyhlásenie V. R. C. zo dňa 06.11.2018, ktorým podpísaná vyhlásila, že koncom mája bola svedkom udalosti - hádky rodičov. Presný dátum si nepamätala, ale určite to bola sobota a incident sa odohral na ul Sv. Štefana. Pred vchodom čakala svojho otca a keď začula hádku medzi rodičmi zbadala ako ich maloletá dcéra utiekla s výkrikmi „nechcem, choď preč“. Dieťa utekalo k ich vchodu a počula, keď sa rodičia blížili, že otec nadával navrhovateľke, vraj ona spôsobila, že dieťa má od neho strach.

4.6 Čestné prehlásenie J. M. zo dňa 12.11.2018, ktorým prehlásila, že bola svedkom ako maloletá C. sa bojí otca, nechce sa s ním stykať, ani s ním hovoriť, nechce s ním byť ani doma a ani s ním nikam ísť bez matky. Vrávi, že sa ho bojí, lebo sa bije a pije a kričí. Maloletá neoslovuje otca slovom „otec“ Je s dieťaťom v častom kontakte nakoľko je blízkou priateľkou matky. Dieťa pozná od narodenia. Otec sa na styk neraz nedostavil v stanovenom čase, hoci ho matka aj s deťmi čakali pred domom alebo na ihrisku v blízkosti domu, no otec sa nedostavil, ani nezavolať. Bolo tomu tak aj dňa 03.11.2018.

4.7 Čestné prehlásenie T. C. zo dňa 27.10.2018, ktorým prehlásila, že bola svedkom hádky rodičov, pri ktorej boli prítomné aj deti, ktoré plakali, lebo otec vykrikoval a urážal ich matku. Pri pohľade na plačúce deti sa aj ona prihovarila, aby prestal.

4.8 Rozhodnutia Okresného úradu Nové Zámky, odbor všeobecnej vnútornej správy č. AP-649/18-4 zo dňa 17.12.2018, AP-578/18-4 zo dňa 28.11.2018, AP- 579/18-4 zo dňa 23.11.2018, AP-297/18-4 zo dňa 18.07.2018, ktorými boli zastavené konania o priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, ktorých sa mal dopustiť otec maloletých detí.

4.9 Zo správy Referátu poradensko-psychologických služieb zo dňa 28.01.2019 mal súd preukázané, že matka verbalizovala, že po rozvode sa otec o maloleté deti nezaujímal, keď prišiel za nimi, skončilo to podľa jej vyjadrení hádkami, vyhrážkami a fyzickými útokmi voči nej, ktorých svedkov bola aj maloletá C.. Maloletá C. sa otca bojí, pretože bola svedkom útokov a hádok a často musela volať políciu z dôvodu, že sa cítila byť ohrozená otcom. Matka súhlasila s tým, aby sa deti stretávali s otcom, ale za jej prítomnosti, pretože inak sa s ním C. stretnúť nechce s tým, že stretnutie bude prebiehať na verejnom priestranstve alebo za prítomnosti iných ľudí. Otec maloletých detí potvrdil, že vie o tom, že maloletá C. má pred ním strach z toho dôvodu, že ju matka proti nemu ovplyvňuje a všetky stretnutia, ktoré spolu mali, skončili hádkou a privolaním polície. Otec verbalizoval, že nie je pravdou, že sa o deti nezaujíma, skôr naopak, má ich veľmi rád, avšak nie je mu umožnený kontakt. Maloletá C. reagovala na otca so strachom, nechcela s ním ostať v čakárni, kým prebiehala konzultácia s matkou a otec musel opustiť priestory čakárne. Kontakt nadviazala spontánne, za rodinu považovala matku a sestru Z., otca opakovane vynechávala. Podľa vyjadrení C. je matka vnímaná ako zdroj istoty a bezpečia, zabezpečuje jej každodenné potreby a saturuje jej emocionálne potreby. Komunikácia rodičov bola natoľko deštruktívna, že ju bolo potrebné opakovane korigovať. Všetky vyjadrenia si klienti navzájom negovali a odporovali si. Z toho dôvodu sa podarilo dospieť len k čiastočnej dohode. Matka navrhla stretávanie sa otca s maloletými deťmi u jeho príbuzných s tým, že ona bude zatiaľ sedieť v kuchyni s tetou. Otec spočiatku nesúhlasil, pretože sa obával ďalších konfliktov, avšak vzhľadom k tomu, že maloletá C. sa s ním osamote stretnúť nechce, napokon s touto alternatívou súhlasil. otcovi možno charakterizovať ako vyhybavý z dôvodu prežívania opakovaných konfliktov medzi matkou a otcom. Rodičia sa počas konzultácie dohodli na úprave styku s otcom za prítomnosti matky, kým si maloletá C. neobnoví pozitívnu väzbu k otcovi.

4.10 Artis centrum Štúrovo v správe zo dňa 04.03.2019 potvrdilo súdu, že maloletá C. sa zúčastnila psychologických konzultácií od 27.04.2018 z dôvodu odmietnutia stretnutí so svojím otcom. Zo začiatku

chodila raz týždenne, neskôr raz mesačne. Medzi C. a jej mamou je silný emočný vzťah. Počas jedného sedenia /na žiadosť otca maloletej/ bola prítomná C., mama a otec s cieľom sledovania vzťahov v rámci rodiny. C. na otca reagovala hystericky, prosila ich, aby poslali preč otca, ktorý sa snažil nadviazať kontakt s maloletou. Matka dieťaťa taktiež presviedčala, aby sa išlo hrať k otcovi. Maloleté dieťa prichádzalo na sedenia v sprievode matky a výdavky vo výške 16 eur po každom stretnutí uhrádzala matka. Otec maloletej sa prišiel informovať o stave maloletej, či nezmenila názor voči nemu.

4.11 Z pripojeného rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 16Pc/14/2018-100 zo dňa 05.04.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť 18.10.2019 mal súd preukázané, že navrhovateľka sa návrhom zo dňa 12.06.2018 domáhala voči povinnej osobe určenia príspevku na výživu rozvedenej manželky tak, že povinná osoba je povinná prispievať na jej výživu sumou 70 eur mesačne. Povinná osoba s návrhom nesúhlasila, žiadala ho zamietnuť, pretože jej príjem je len 217 eur, z ktorého platí výživné na dve mal. deti vo výške 190 eur.

Príjem navrhovateľky v zmysle potvrdenia zamestnávateľa z 26.03.2018 v maďarskom jazyku je 87 765 forintov, čo v prepočte predstavuje sumu 274,43 eur.

Lustráciou v Sociálnej poisťovni na povinnú osobu za obdobie od 02.06.2017 do apríla 2018 mal súd preukázané, že vymeriavací základ povinnej osoby za obdobie od júla 2017 do novembra 2017 bol 555 eur, december 2017 bol 217,50 eur, január 2018 až apríl 2018 bol 240 eur. Povinná osoba je zamestnancom spol. BEZE trading s. r. o., Kasárenská 6, Štúrovo.

Pracovná zmluva uzavretá medzi povinnou osobou a zamestnávateľom na polovičný pracovný úväzok zo dňa 25.09.2018 s nástupom do práce 01.10.2018 na dobu neurčitú, dohodnutá mzda vo výške 202,50 eur brutto.

Zamestnávateľ povinnej osoby predložil výplatné pásky povinnej osoby za obdobie od mája 2018 do januára 2019, z ktorých mal súd preukázané, že povinnej osobe bola za dané obdobie vyplatená suma 1 598 eur, čo mesačne predstavuje sumu 177 eur.

Zamestnávateľ povinnej osoby potvrdil, že okrem dohodnutej mzdy v zmysle pracovnej zmluvy, nemala povinná osoba za dané obdobie vyplatené nijaké finančné čiastky.

Sociálna poisťovňa, pobočka Nové Zámky v správe zo dňa 05.03.2019 potvrdila súdu, že povinnej osobe v období od 01.10.2018 neboli vyplatené žiadne nemocenské dávky.

Povinná osoba uzavrela Nájomnú zmluvu dňa 29.01.2018, na základe ktorej jej bol prenechaný do užívania trojizbový byt v M. na adrese M. XX na dobu neurčitú, s dohodnutým nájomným vo výške 200 eur, čo sú režijné náklady bytu.

Povinná osoba uzavrela Zmluvu o pôžičke dňa 18.01.2019 s veriteľom J.. D. A., bytom M., K. XXXX/ X, v zmysle ktorej veriteľ prenechal dlžníkovi finančné prostriedky vo výške 200 eur v decembri 2018 a vo výške 200 eur v mesiaci január 2019, v zmysle ktorej sa dlžník zaviazal uhradiť celú dlžnú sumu vo výške 400 eur do 31.12.2019 bez úrokov.

Súd v prejednávanej veci mal preukázané, že navrhovateľka poberá materskú dávku vo výške 274,43 eur. Stará sa o mal. dieťa vo veku do 3 rokov, Z., nar. XX.XX.XXXX. Okrem toho, príjem navrhovateľky pozostáva z výživného na dve mal. deti spolu vo výške 190 eur. Z uvedeného príjmu navrhovateľka uhrádza nevyhnutné výdavky: nájomné 280 eur, tv a internet 25 eur. Po zaplatení sumy 305 eur jej zostane suma 162 eur (467 - 305). Z uvedenej sumy navrhovateľka uhrádza ďalšie výdavky na telefón 20 eur, potraviny 50 eur, drogéria a hygienické potreby 30 eur s tým, že podľa udania navrhovateľky po zaplatení všetkých výdavkov jej zostane suma 62 eur.

V čase rozhodovania súdu mal súd preukázané, že povinná osoba je zamestnaná len na 4 hodiny s príjmom brutto 202,50 eur. Za obdobie od mája 2018 do januára 2019 jej bola vyplatená mzda, ktorá mesačne predstavuje sumu 177 eur. Súdom poukazuje na to, že povinná osoba nemá zdravotné problémy, pre ktoré by nemohla vykonávať prácu na plný úväzok a v neposlednom rade sa snažila nájsť si ďalšie zamestnanie len informovaním u jedného zamestnávateľa. S poukazom na deklarované výdavky povinnej osoby je nepochybné, že jej príjem musí byť vyšší, keď je schopná platiť určené výživné vo výške 190 eur na dve mal. deti, náklady na bývanie 200 eur a okrem toho výdavky na pohonné hmoty 50 eur a telefón 40 eur. Z uvedeného vyplýva, že príjem povinnej osoby musí byť vyšší, prípadne, že povinná osoba je schopná si privyrobiť. Súdom pri zamietnutí návrhu vychádzal i z toho, že povinná osoba vzhľadom na svoj zdravotný stav ako aj pracovné skúsenosti a možnosti sa mala snažiť zabezpečiť si zamestnanie, v ktorom by dosahovala aspoň minimálnu mzdu. Minimálna mzda za rok 2018 predstavovala sumu 480 eur a za rok 2019 sumu 520 eur. Ak súd vypočítal priemer minimálnej mzdy za 9 mesiacov roku 2018 a 3 mesiace v roku 2019, čo spolu predstavuje sumu 5 880 eur, čistý mesačný príjem povinnej osoby by mal byť 490 eur. Ak z uvedenej sumy povinná osoba zaplatí výživné vo výške 190 eur a náklady na

bývanie 100 eur, pretože býva v spoločnej domácnosti s priateľkou, ktorá by rovnako mala prispievať na bývanie, zostane jej suma 200 eur, z ktorej by mohla uhrádzať všetky ostatné výdavky, ktoré uvádzala, a to náklady na pohonné hmoty 50 eur, telefón 40 eur a ďalšie výdavky na stravu, ošatenie a hygienické potreby.

5. Navrhovateľka - matka maloletého dieťaťa vo svojej výpovedi upresnila, že správanie otca voči nej a maloletej C. sa výrazne zmenilo v lete 2017 i napriek tomu, že bola v piatom mesiaci tehotenstva a viackrát ho prosila, aby nechodil von na pivo a zostal s nimi. Keď mu to vytkala, bol veľmi agresívny a pri takejto príležitosti ju manžel udrel pred maloletou C., ktorá ju bránila a hovorila o tom i v škôlke. K fyzickému útoku počas tehotenstva došlo dvakrát. Keď odišiel do krčmy, vždy sa predtým zastavil v aute, vraj pre cigarety, avšak nebola si istá, či sa opäť nevrátil k drogám, pretože sa jej priznal, že fajčil marihuanu. Situácia sa výrazne zmenila po tom, ako sa dozvedela, že manžel má inú známosť, čo neuznával. Po narodení druhého dieťaťa bola stále sama a otec sa o nich nezaujímal. 01.12.2017 otec detí na ňu zaútočil, udrel jej hlavu do postele za prítomnosti C. a na druhý deň ráno odišla s deťmi k rodičom. Maloletá C. sa tešila, keď odišli k jej rodičom a keď v decembri otec telefonoval, nechcela sa s ním rozprávať. Trvala na tom, aby povedala otcovi, že sa s ním nechce rozprávať a že k nemu nechce ísť. Po rozvoje sa otec o deti nezaujímal, prišiel asi trikrát a pri prvej návšteve dňa 05.05.2018 došlo k incidentu a preto zavolała políciu. Bolo jej navrhnuté z dôvodu, aby sa predišlo k incidentu, aby sa otec s deťmi stretával na verejnom priestranstve, kde sú i iní ľudia. Otec o maloleté deti neprejavoval záujem, nebol na krstinách mladšej dcéry i napriek tomu, že mu to oznámila, i jeho matke, nezagratuloval na narodeniny C. a neprišiel na rozlúčkovú do predškolského zariadenia, kde bola prítomná i jej teta. Viackrát sa stalo, že prešiel okolo nich autom, nezastavil a nepozdravil ich, hoci mohol, a tak prešlo celé leto. Objavil sa v septembri 2018, lebo vedel, že má priateľa. Otec maloletých detí sa jej vyhrážal v decembri 2017 a v októbri 2018. Maloletá C. zmenila svoj postoj k otcovi po tom, ako zmenil on svoje správanie voči nim ako rodine. Z týchto dôvodov trvala na tom, aby styk otca s maloletými deťmi bol realizovaný za jej prítomnosti.

K návrhu na zníženie výživného uviedla, že podala návrh na exekúciu, pretože jej otec nezaplatil výživné za dva mesiace. Otec bol s priateľkou dva týždne na dovolenke v Turecku a predtým 3 týždne pracoval u známeho, kde prerábala dom, za čo mu vyplatil na ruku 3.400 eur. Výdavky na maloleté deti sa neustále zvyšujú a z týchto dôvodov žiadala návrh na zníženie výživného zamietnuť.

5.1. Právna zástupkyňa navrhovateľky po vykonanom dokazovaní uviedla, že v konaní bolo preukázané, že vzťah mal. dieťaťa C. a otca je vážne narušený. Sám otec vo svojej výpovedi dňa 18.03.2019 uviedol, že mal. dieťa asi po hodine kontaktu s otcom uviedlo, že sa ho bojí. Kolízny opatrovník v správe zo dňa 22.10.2018 uviedol, že je potrebné, aby styk otca s mal. deťmi bol zmenený. Nie je zanedbateľné, že otcovi bol odobratý vodičský preukaz a zo skúšky zistená prítomnosť THC. Mal. C. svoj negatívny postoj k otcovi uviedla i na pojednávaní dňa 25.06.2019. Na základe týchto skutočností navrhla návrhu vyhovieť a upraviť styk mal. detí s otcom za prítomnosti matky.

Návrh otca na zníženie výživného žiadala zamietnuť, i s poukazom na rozhodnutie tunajšieho súdu pod sp. zn. 16Pc/14/2018 a deklarovanej príjmy otca 202 eur a výdavky 480 eur. Na strane otca sa jedná o účelové zastieranie príjmov, keď v septembri 2018 absolvoval zahraničnú dovolenku na Rhodose a v tomto roku dva týždne v Turecku. Otec nepreukázal objektívny dôvod zníženia príjmu a v tomto prípade by mal súd vychádzať z potenciálneho príjmu.

Nariadenie výchovného opatrenia je v záujme mal. detí, nakoľko citové väzby mal. C. voči otcovi sú narušené napriek permanentnej snahe matky o zlepšenie vzťahov medzi otcom a dcérou. I napriek opakovaným návštevám psychologickú poradne sa dieťa naďalej stavia k svojmu otcovi odmietavo. Výchovné opatrenie by mohlo pomôcť k obnove narušenej citovej väzby. Nariadenie výchovného opatrenia pre mal. Z. vzhľadom na vek, mentálnu a jazykovú zdatnosť nie je vhodné.

6. Otec mal. detí uviedol, že s návrhom nesúhlasí. Správanie navrhovateľky voči nemu sa výrazne zmenilo, keď bola tehotná. Keď prišiel domov, chcela peniaze. Nepoprel, že počas toho, ako bola navrhovateľka tehotná, chodil po návrate z práce von do krčmy na hodinu a pol trikrát do týždňa, avšak musel byť doma do deviatej, aby neboli hádky. Bol uznaný vinným v roku 2009. Nikdy drogy neužíval. Navrhovateľka chodila do spoločnej domácnosti si prať a brala si rôzne veci a peniaze, počas jeho neprítomnosti v byte. Chcel, aby ho navrhovateľka informovala o zdravotnom stave detí, pretože o ničom nevedel. Po rozvoje manželstva mal záujem sa s mal. deťmi pravidelne stretávať, čo mu však matka neumožňovala. Počul, že spraví všetko pre to, aby sa nedostal k deťom a jeho dostala do basy. U kolízneho opatrovníka sa dohodli na tom, že sa môže stretnúť s C. v piatok o 16.45 hod. s tým, že matka

s tým súhlasila a on si zobral kameru pre to, aby si natočil, že matka nedodrží slovo, pretože potrebuje si chrániť svoju pravdu. S deťmi sa chcel stretávať podľa upraveného styku, kontaktoval matku telefonicky, sms správami, na čo nereagovala. S mal. C. sa nestretol po úprave styku ani raz a mal. Z. videl dvakrát v januári. Kým neboli rozvedení, matka mu neumožňovala styk s mal. C. a po rozvode sa s ňou prvýkrát stretol 05.05.2018 doma, hrali sa, avšak matka chodila do izby, viackrát ho osočovala, že má frajerky, pred mal. dieťaťom. Hneď po rozvode zbadal, že C. je vychovávaná proti nemu. Zmena styku nastala po rozhodnutí odvolacieho súdu ohľadne neodkladného opatrenia. Snažil sa s deťmi skontaktovať a realizovať styk v zmysle rozhodnutia súdu, avšak väčšinou boli deti choré. Matka ho nepustila do bytu, kde bývali a preto nechal deťom darčeky pred dverami, ktoré im však matka nedala s odôvodnením, že nechce robiť rozdiely medzi deťmi, pretože väčšej dcére zobral čokolády a menšej hračku. Je pravdou, že posledné mesiace mal. C. už nemôže povedať ani pár slov, pretože keď ho vidí, tak kričí. Stretnutia s deťmi neboli riadne realizované ani po návšteve u kolízneho opatrovníka. Matka dohodu, ktorú navrhla u kolízneho opatrovníka nikdy nedodržala, skôr naopak, volala na neho policajtov. Neinformoval sa o mal. dieťaťi v predškolskom zariadení ani v škole, pretože matka uviedla, že dieťa si môže prevziať iba ona. Raz navštívil psychologičku v Štúrove, ktorá mu však neuviedla žiadne dôvody, pre ktoré by sa nemohol s mal. C. stretávať, je pravdou, že mu ukázala kresbu mal. C. a doporučila mu, aby sa snažil nadviazať s ňou kontakt. K styku počas mesiaca júl 2019 sa otec bližšie nevyjadril. Otec uznal, že mu bol odobratý vodičský preukaz za priestupkové konanie, ktorý mu bol vrátený po dvoch týždňoch. Zastavila ho hliadka, pretože nedal smerovku a podrobil sa testu na alkohol a návykové látky. Test na alkohol bol negatívny a čo sa týka návykových látok bol pozitívny výsledok na marihuanu THC, pretože vyfajčil marihuanu a zostatky sa nachádzajú v moči 3 mesiace a odber bol vykonaný po 2 týždňoch. Bola mu odobratá krv aj moč. S mal. deťmi sa chce stretávať, pretože ich má rád. Mal za to, že doteraz upravený styk je vyhovujúci a v záujme mal. detí, a preto žiadal návrh matky zamietnuť. Otec trval na znížení výživného, pretože jeho finančná situácia sa zmenila, musel si požičať finančné prostriedky od svojho zamestnávateľa tak, aby mohol vyplatiť výživné, a i napriek tomu matka podala návrh na exekúciu, s čím mal samozrejme zvýšené výdavky. Trval na znížení výživného na 50 eur na každé dieťa s tým, že náklady na nevyhnutné potreby mal. detí sú od 50 - 80 eur, avšak je možné minúť viac.

6.1 Právny zástupca otca v záverečnej reči uviedol, že matka si návrh na úpravu styku podala mesiac po právoplatnosti rozsudku o rozvode, ktorým bola schválená i dohoda rodičov o styku. Styk by sa mal realizovať v zmysle rozsudku tunajšieho súdu pod sp. zn. 12P/1/2018 bez prítomnosti matky. Návrh matky je rozporuplný, i s poukazom na jej vyjadrenia. V neposlednom rade mediátor uviedol, že postoj matky je negatívny, pretože neprejaví záujem pripraviť deti na styk s otcom. Sama matka zapríčinila, že otec sa nemal možnosť stykať s deťmi, pretože podala návrh na neodkladné opatrenie a pri realizovaní styku vyvoláva konflikty tak, ako to vyplýva i z rôznych oznámení na otca, kde všetky priestupkové konania boli zastavené. Matka má negatívny vplyv na mal. C., ktorá sa vyjadruje na adresu otca rovnakým spôsobom ako matka. Z týchto dôvodov žiadal návrh matky na zmenu úpravy styku zamietnuť. S poukazom na správanie rodičov navrhol vyhovieť výchovnému opatreniu a zaviazať rodičov podriaďiť sa výchovnému opatreniu. Navrhol vyhovieť návrhu otca na zníženie výživného od podania návrhu, s poukazom na finančnú situáciu otca, ktorá je rozpísaná v konaní tunajšieho súdu pod sp. zn. 16Pc/4/2018. Matka navyšuje výdavky otca i návrhom na exekúciu. Otec bol nútený si zobrať pôžičky za účelom úhrady výživného. Z týchto dôvodov žiadal výživné na mal. deti znížiť.

7. Svedkyňa N. S., matka navrhovateľky uviedla, že bola prítomná trikrát pri tom, keď si otec chcel zobrať deti a bol agresívny. Mal. C. nie je ochotná ísť k otcovi, pretože bola pri tom, keď otec fyzicky napadol matku, keď bola tehotná a ona sama ju bránila. C. sa otca bojí, pretože je agresívny a kričí. Keď bola navrhovateľka v pôrodnici, bola mal. C. u nich, otec si prišiel pre C., avšak nechcela ísť s ním. Bolo to preto, že sa ho bojí a povedala, že chce byť u nej. Na Vianoce v roku 2017, keď bola navrhovateľka s deťmi u nich, zavolali otca detí, aby si prišiel pozrieť rodinu. Priniesol plienky pre mal. Z. a župan pre C. a navrhovateľka mu povedala, že sa môže s deťmi stretnúť hocikedy, i každý deň. Zdržal sa asi pol hodinu a odvtedy sa 10 mesiacov o deti nezaujímal. Keď išiel okolo autom, nezastal pri deťoch ani pri rodine, nechal ich prejsť cez priechod ako cudzích ľudí. Dvakrát bola prítomná pri tom, ako si otec prišiel pre deti v lete 2018, kedy bola vonku jej 12 ročná vnučka a jej kamaráti, ktorí videli, že otec chcel zobrať C. na silu do auta. Išla rýchle dole, pretože C. kričala a upozornila otca, že ako vyzerá, či si niečo nedal. Nebránil sa jej vyjadreniam a nasadil si slnečné okuliare. Navrhovateľka privolala hliadku a mal. C. i vtedy povedala, že otec ju chcel zobrať a nasadiť do auta. 02.01.2019 prišiel otec na návštevu, ona bola v okne a počula veľký krik, kedy otec ťahal kočík a mal. C. kričala. Prišla dole, podarilo sa jej dieťa

vybrať z kočíka. Upozorňovala otca na to, či sa má takto správať, keď chodí za deťmi. Matka každý deň nabáda C., aby sa aspoň rozprávala s otcom, čo však odmieta, pretože sa ho bojí. Dvakrát priniesol otec darčeky mal. Z., čo spôsobilo bolesť C., a keď tam prišla, plakala, že aké darčeky dostala Z. a ona nič. Nepoprela, že vzťah s otcom mal. detí bol veľmi dobrý až do obdobia, kedy nastali problémy a preto i ona podala na neho trestné oznámenie, pretože jej nadával do cigánov a dal špáradlo do zvončeka. Keď bola navrhovateľka tehotná, chodila tam každé ráno a keď bola v 5 mesiaci tehotenstva, mal. C. jej povedala, že otec zbil mamu. Upozorňovala otca detí, ktorý jej povedal, že sa to už nikdy nezopakuje, ale stalo sa ešte raz. Dvakrát bola prítomná pri agresívnom správaní otca, a to v októbri 2017, kedy bola na návšteve u nich s 12 ročnou vnučkou. Otec prišiel z údajnej roboty o 13.00 hod. a chcel ísť na jarmok sám, s čím navrhovateľka nesúhlasila, chcela, aby išli ako rodina. Pred všetkými, i za prítomnosti mal. C. kopol do stola a prevrátil ho. C. sa schovala do skrine. Ráno išla k navrhovateľke, keď už bola tehotná a počula na chodbe hlasný krik. Vošla dnu, keď otec päťou narazil do skla vo dverách, čo videla C. a plakala. V poslednom čase C. odmietala chodiť do škôlky s otcom, vodila ju tehotná matka alebo ona, keď nefungoval výťah. Mal. C. jej sama povedala, že nie, nechce sa stretávať s otcom, pretože je zlý a klame.

8. Mal. dieťa uviedlo, že sa volá C., chodí do prvej triedy. Má najradšej matematiku. Sedí so spolužiačkou, ktorá sa volá F., najlepšia kamarátka je Z., s ktorou sa hrávajú aj po škole, chodí k nim na návštevu. Spáva sama vo svojej izbičke už dlhšiu dobu, mladšia sestra spí s maminkou. Keď s nimi býval otec, niekedy sa hrali a čítali rozprávky. Spať ju dáva maminka, nečíta jej rozprávky, zaspáva bez toho. Naposledy sa stretla s otcom pred pár dňami. Zabudla, čo jej povedal otec pri stretnutí. Chcel zobrať ju a Z. k sebe. Nikdy u otca nebola. Nechcela tam ísť. Otec chcel, aby išla s ním. Keď otec s nimi býval, najviac sa jej páčilo, keď ju ráno poštekli. Otec ju do škôlky, ani do školy nenesol. Nepamätala si, aký darček jej otec priniesol naposledy. Otec naposledy priniesol Z. hrkajúce hryzátko a jej nedoniesol otec žiadny darček. Chcela by, aby otec doniesol aj jej darček, najviac by ju potešilo, keby to bolo prekvapenie. Nepamätala si, že by otec robil prekvapenia, keď spolu bývali. Tešila by sa plyšovým hračkám. Keby ich otec prekvapil hračkami, nechcela by sa hrať s ním, ale so sestričkou. Nebolo by dobré, keby sa otec s nimi hral, ani chvíľku.

Bola smutná kvôli otcovi za to, čo urobil maminke. Buchol matku do brucha, keď bola tehotná s Z. a vykrútil jej prst. Videla to, keď to otec robil. Bolo to vtedy, keď sa rodičia hádali. Stalo sa to iba raz. Jej otec ublížil tak, že kričal na ňu. Bolo to vtedy, keď bol veľmi nahnevaný na matku, tak kričal aj na ňu. Teraz v nedeľu tiež otec matke vykrútil prst. Rodičia sa najprv hádali, že ju chcel zobrať a ona nechcela ísť. S ockom by nešla, pretože nechce s ním byť. Má z otca strach. Nechce byť v spoločnosti otca ani za prítomnosti matky. Nechce ani vyskúšať, aby sa hrali s otcom, ani vtedy, keby tam bola maminka. Bývajú len oni tri, nikto iný. Chodí k nim na návštevu babka a W., priateľ matky. Zvykne sa hrať s priateľom matky s jej hračkami. Chodievajú spolu na prechádzky. Mala nedávno narodeniny, gratulovala jej maminka, babka, dedko, otec, ktorý prišiel a doniesol jej darčeky, šaty, rozprávkovú knižku a bábiku. Darčekom sa tešila, povedala to aj ockovi, spolu sa nehrali. Darčeky jej otec odovzdal na ulici. Nechcela, aby išiel otec k nim hore a tam jej dal darčeky. Mala aj čokoládovo-vanilkovú tortu, pretože takú má rada a takú jej maminka kúpila. Na torte bolo 7 sviečok a všetkých z torty ponúkla okrem otca, lebo tam nebol. Chcela by, aby jej otec doniesol darčeky aj inokedy. Keby mala čarovný prútik, chcela by, aby sa otec polepšil, čomu by sa veľmi tešila.

9. Kolízny opatrovník mal. detí po vykonanom dokazovaní uviedol, že sa uskutočnilo jedno mediačné stretnutie za účelom zlepšenia vzájomnej komunikácie medzi rodičmi. Stretnutie bolo realizované s matkou, i s otcom. Rodičia sa dohodnúť nevedeli. V závere mediačnej správy je uvedené, že matka nebude mať snahu byť nápomocná otcovi pri styku. I napriek tomu je však v prvopočiatočných potrebách, aby styk bol realizovaný za prítomnosti matky za účelom citového manažovania a opory mal. deťom. Mediátor navrhol asistovaný styk, s ktorým obaja rodičia súhlasili, avšak takýto styk nemá oporu v zákone. Z týchto dôvodov kolízny opatrovník navrhol výchovné opatrenie rodičom aj deťom, ktoré by smerovalo k náprave narušených vzťahov a pomohlo by k zmene vzniknutej situácie. Je na rodičoch, aby narušený stav zmiernili sebareflexiou, akceptovaním sa, vychádzaním si navzájom v ústrety tak, aby bolo možné dosiahnuť sledovaný cieľ, a to styk mal. detí s otcom. Kolízny opatrovník mal. detí v záverečnej reči uviedol, že z vykonaného dokazovania, ako aj z prejavov rodičov mal. detí jednoznačne vyplýva, že medzi rodičmi mal. detí je tak výrazne deštruktívna komunikácia, že vďaka nej nie sú schopní racionálne riešiť ich problém, t. j. realizáciu styku otca s mal. deťmi. Žiaľ, nepriniesla zmeny v ich správaní ani odborná intervencia, t. j. stretnutia psychologické konzultácie na RPPS, ani mediačné stretnutie. Táto skutočnosť sa výrazne odzrkadľuje aj na vzťahu mal. C., ktorý je skôr vyhubavý, pretože prežíva

opakované konflikty medzi rodičmi, po otcovi však túži, čo vyplýva i z výsluchu mal. dieťaťa. Mal. Z. vzhľadom na svoj vek konflikty medzi rodičmi výrazne neprežíva, na otca reaguje pozitívne. Kolízny opatrovník zastáva ten názor, že žiaľ vzhľadom na tento stav si vyžaduje zmenu styku s mal. deťmi aj napriek tomu, že od rozvodu rodičov jeho vzťah s mal. deťmi sa mal prehľbovať a rozširovať. V rámci mediačného stretnutia rodičia sa vyjadrili v tom smere, že dokážu si predstaviť realizáciu styku pod odborným dohľadom. Bude v záujme mal. detí, aby medzi rodičmi došlo k zlepšeniu komunikácie o výchove detí a podporenia pozitívneho vzťahu mal. detí k otcovi. Za týmto účelom navrhol nariadiť výchovné opatrenie rodičom aj mal. deťom, povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu, ktoré bude realizované Občianskym združením TENENET, Lichnerova č. 41, Senec v trvaní 3 mesiacov od vykonateľnosti rozhodnutia súdu. Styk navrhol upraviť v zmysle vyjadrenia rodičov mal. detí, aj počas týždňa, aj počas víkendových dní, počas troch mesiacov od vykonateľnosti rozhodnutia za prítomnosti matky a po uplynutí tohto obdobia bez prítomnosti matky, a to každý týždeň pondelok a piatok od 16.00 - 17.30 hod. a každý párný víkend v sobotu od 15.00 - 18.00 hod. a v nedeľu od 15.00 - 18.00 hod.

Čo sa týka návrhu otca na zníženie výživného, tento návrh navrhol zamietnuť z dôvodu, že potreby mal. detí sa neznižujú ale zvyšujú primerane ich veku, fyzickému rastu a otec svoju prezentovanú neprímeranú finančnú situáciu by mal dokázať zmeniť hľadaním zamestnania, resp. zamestnaním, kde by si zarobil tak, aby dokázal hradiť výživné v rozsahu ako to bolo určené v apríli 2018. Podotkol, že táto čiastka je primeraná i veku a odôvodneným potrebám mal. detí. Otec neuviedol žiadny zdravotný problém, ktorý by mu bránil zamestnať sa v riadnom pracovnom pomere a vykonávať prácu.

10. Podľa § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme mal. dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení výchovných opatrení. Uloží mal. dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špecializovaných zariadeniach.

11. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť sa na o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo, dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

12. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom, podľa ods. 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode, to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

13. Citované ustanovenie § 25 Zákona o rodine je špeciálnym ustanovením vo vzťahu k ustanoveniu § 24, keďže sa dotýka len jedného prvku rodičovských práv, a to styku s maloletým dieťaťom. Rozhodnutie o zverení maloletého dieťaťa jednému z rodičov do osobnej starostlivosti zachováva všetky rodičovské práva a povinnosti aj tomu z rodičov, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti. Tento rodič, aj keď je spravidla prevažne vylúčený z bezprostredného výkonu svojich rodičovských práv a povinností, najmä sústavného výchovného pôsobenia na maloleté dieťa, nie je pozbavený práva dieťa vychovávať. Je na ňom, aby využíval aspoň obmedzené možnosti na to, aby aj pri nedostatku príležitostí na sústavné výchovné pôsobenie mal na výchovu dieťaťa vplyv. Jedným z prostriedkov na zabezpečenie čiastočnej spoluúčasti rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na výchove maloletého dieťaťa a na udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citových vzťahov, je osobný styk rodiča s maloletým dieťaťom.

14. Podľa čl. 41 ods. 4 ústavy starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona. Rodičovské práva a povinnosti patria obidvom rodičom. Ak rodičia žijú v manželstve, predpokladá sa, že svoje deti vychovávajú v zásade na základe vzájomnej dohody a v záujme maloletých detí. Zákon o rodine úpravu výkonu rodičovských práv a povinností rieši v určitých špecifických situáciách osobitne, tak ako to predpokladá čl. 51 ods. 1 ústavy. Zákon o rodine preferuje dohodu rodičov pri výkone rodičovských práv a povinností (§ 24 ods. 2, § 25 ods. 1, § 35 a § 36 ZR). Až keď nedôjde k dohode rodičov o výkone rodičovských práv, rozhodne o ich výkone súd, vždy však s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa. Ústavný súd už vo svojom rozhodnutí sp. zn. PL. ÚS 26/05 vyslovil právny názor, že právna úprava styku rodičov s ich maloletými deťmi nevedie k obmedzeniu práv rodičov, ale práve naopak, prostredníctvom tejto úpravy sa prispieva k ich garancii, a preto nemôže byť v nesúlade s čl. 41 ods. 4 ústavy (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 31. marca 2010, č. k. I. ÚS 120/2010-15).

15. Podľa čl. 5 Základných zásad Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

16. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami, sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že aj keď záujmy detí a rodičov majú byť v rovnováhe, zvrchovaný záujem dieťaťa môže podľa okolností konkrétneho prípadu prevážiť nad záujmom rodiča, pričom posúdenie proporcionality spočíva na vnútroštátnych súdoch, ktoré sú v bezprostrednom kontakte so zúčastnenými stranami (vec Elsholz proti Nemecku).

17. Ak súd rozhoduje o úprave styku rodičov s dieťaťom, musí zohľadniť tú skutočnosť, že obidvaja rodičia majú právo na osobnú starostlivosť o dieťa zásadne v rovnakej miere, tomu zodpovedá aj právo dieťaťa na starostlivosť obidvoch rodičov. Ak teda súd zverí do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, potom by malo byť dieťaťu umožnené stýkať sa s druhým rodičom v takej miere, aby bola táto zásada čo najviac naplnená (nález Ústavného súdu ČR z 15. marca 2016, sp. zn. III. ÚS 2298/15).

18. Rozhodnutie o zverení maloletého dieťaťa jednému z rodičov do osobnej starostlivosti zachováva všetky rodičovské práva a povinnosti aj tomu z rodičov, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti. Je na ňom, aby využíval aspoň obmedzené možnosti na to, aby aj pri nedostatku príležitosti na sústavné výchovné pôsobenie mal na výchovu dieťaťa vplyv. Jedným z prostriedkov na zabezpečenie čiastočnej spoluúčasti rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na výchove maloletého dieťaťa a na udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citových vzťahov, je osobný styk rodiča s maloletým dieťaťom. Úlohou rodiča je najmä, aby pri styku s maloletým dieťaťom svoju rolu vo výchove dieťaťa uplatňoval len pozitívnym spôsobom a v intenciách § 30, ako aj čl. 29 Dohovoru o právach dieťaťa a nie aby maril výsledky výchovy dieťaťa rodičov, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Úlohou rodiča, ktorý má maloleté dieťa v osobnej starostlivosti je okrem iného, aby vytváral priaznivé podmienky na styk tohto rodiča s maloletým dieťaťom, a to najmä vedením dieťaťa k správneému vzťahu k tomuto rodičovi (R 96/1997).

19. Vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľky - matky na zmenu úpravy styku otca s mal. deťmi je dôvodný, i napriek tomu, že návrh na zmenu styku bol doručený súdu krátko po uplynutí jedného mesiaca od právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky o rozvođe manželstva rodičov mal. detí, ktorého súčasťou bola i dohoda týkajúca sa styku otca s mal. deťmi. Súd mal preukázané, že styk otca s mal. deťmi je problematický. Výraznejšie problémy sú vo vzťahu k mal. C., ktorá odmietala a odmieta styk s otcom. Tieto skutočnosti mal súd preukázané, jednak s kresby mal. dieťaťa u psychologičky, kde mal. dieťa otca vyfarbilo samostatne stojaceho nad nimi čiernou farbičkou. O uvedených skutočnostiach bol informovaný otec, ktorý navštívil psychologičku a bolo mu poradené, aby sa snažil naviazať kontakt s mal. C.. I napriek tomu, že mal. deti boli zverené do osobnej starostlivosti matke, otec má právo podieľať sa na výchove a starostlivosti o mal. dieťa v čase, kedy sa má s mal. dieťaťom stýkať tak, aby bol zabezpečený najlepší záujem mal. dieťaťa podľa čl. 5 Základných zásad Zákona o rodine. Súd konštatuje, že otec mal. detí nepostupuje tak, aby bol zabezpečený najlepší záujem mal. detí, pretože si styk vynucuje za každých okolností bez ohľadu na postoj mal. C., čoho dôkazom sú incidenty, ku ktorým dochádzalo medzi rodičmi tak, ako to vyplýva z predložených čestných prehlásení. Uvedené skutočnosti potvrdila vo svojej svedeckej výpovedi i

svedkyňa, matka navrhovateľky N. S.. Otec nepoprel, že dochádzalo k incidentom s tým, že on si len chcel zabezpečiť dôkazy týkajúce sa realizácie styku. Pri týchto stretnutiach dochádzalo k nezhodám, na základe čoho boli podané viaceré oznámenia o priestupku proti občianskemu spolunažívaniu matkou proti otcovi, ktoré však boli zastavené. Súd poznamenáva, že uvedené situácie majú negatívny vplyv na mal. deti. Výrazne sa to prejavuje v správaní mal. C., ktorá neustále deklaruje odmietavý postoj voči otcovi tak, ako to vyplýva i z jej výpovede. Mal. C. poukázala na negatívne zážitky vo vzťahu k otcovi počas spolužitia rodičov, kedy otec fyzicky napadol matku v čase, keď bola tehotná, kričal i na mal. C. a v neposlednom rade súd zdôrazňuje, že otec za prítomnosti dieťaťa dvakrát podvrhol matke prst tak, ako to vyplýva i z potvrdenia chirurga zo dňa 11.12.2017 a dieťa vo svojej výpovedi uviedlo, že k takejto udalosti došlo i pred nedávnom tak, ako to vyplýva z lekárskeho posudku zo dňa 04.06.2019. Mal. C. vo svojej výpovedi zdôraznila, i napriek tomu, že sa nechce stretávať s otcom a otca odmieta, chcela by, aby sa otec polepšil, čomu by sa veľmi tešila. Dieťa vzhľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť prejavilo túžbu, aby sa situácia vo vzťahu k otcovi zmenila. Súd dáva do pozornosti oboch rodičov, že je na nich, aby zmenili svoj postoj, správanie tak, aby boli príkladom pre svoje deti a v čase styku mohli riadne plniť svoje rodičovské zákonné povinnosti. Na pocit mal. C. malo negatívny vplyv i konanie otca, ktorý obdarovával mal. deti nerovnomerne tak, že mladšej Z. priniesol darček, hračky a staršej C. len čokoládu. Otec je dospelou osobou, ktorý by si mal uvedomiť následky takéhoto konania vzhľadom na situáciu medzi ním a mal. deťmi. Nie je postačujúce len tvrdiť, že má záujem sa s deťmi stýkať, ale je potrebné vytvárať i vhodné podmienky na styk tak, aby sa mal. deti na neho tešili. V čase rozhodovania súdu mal súd preukázané, že takáto situácia v rodine vytvorená nie je z dôvodov vyššie uvedených a preto bolo potrebné styk upraviť, t. j. zmeniť. Súd pri rozhodovaní o zmene styku vychádzal z vyjadrení účastníkov, svedkyne, z predložených listinných dôkazov, vyjadrení kolízneho opatrovníka a správy z Referátu poradensko-psychologických služieb. Na základe týchto skutočností s poukazom na zákonné ustanovenia, súd upravil styk tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku s tým, že zohľadnil situáciu v čase rozhodovania súdu, kedy mal. C. odmieta styk s otcom a preto bol styk upravený za prítomnosti matky po dobu 3 mesiacov, aby sa situácia znormalizovala a všetkým účastníkom bola poskytnutá lehota na zlepšenie vzájomných vzťahov a komunikácie. Súd nariadil výchovné opatrenie po uvedení do 3 mesiacov, kedy sú rodičia a mal. deti povinní podrobiť sa odbornému poradenstvu, ktorá bude realizované Občianskym združením TENENET. Cieľom výchovného poradenstva je zlepšenie schopnosti navzájom komunikovať, s cieľom naučiť sa akceptovať úlohu druhého rodiča vo výchove a obnoviť narušené vzťahy medzi otcom a mal. C.. Súd nariadil výchovné opatrenie i vo vzťahu k mal. Z., aby nedochádzalo k rozdielom medzi mal. deťmi, čo by vzhľadom na vek mal. C. mohlo byť negatívne.

20. Podľa § 62 odsek 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné sami sa živiť.

21. Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

22. Podľa § 62 odsek 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

23. Podľa § 62 odsek 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnuté vynaložiť.

24. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

25. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

26. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

27. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

28. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

29. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

30. Dieťa má zo zákona právo na výživu, ide o jeho zákonný nárok. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje základný pilier celého systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Cieľom tejto právnej úpravy je zabezpečiť výživu ekonomicky najslabšej skupine osôb spoločnosti - deťom. Právo dieťaťa na výživu voči rodičom vzniká jednoznačne najneskôr narodením. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je obmedzené na obdobie, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť. Kedy nastane takýto právny stav závisí od okolností konkrétneho prípadu pričom medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa, schopnosť vykonávať prácu, odôvodnené záujmy a potreby, majetkové potreby a podobne. Súhrnne možno konštatovať, že dieťa je schopné samo sa živiť vtedy, ak je schopné samostatne uspokojovať svoje potreby. Povinnosť rodičov vyživovať svoje deti existuje ako podporný prostriedok výživy po celú dobu života subjektov tohto právneho vzťahu. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom vyplýva priamo zo zákona a nie až na základe rozhodnutia súdu. Povinnosť prispievať na výživu svojich detí je zákonnou povinnosťou obidvoch rodičov. Každý z rodičov bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom zásadne trvá po celú dobu prípravy dieťaťa na budúce povolanie pokiaľ je táto doba spoločensky odôvodnená. Tak je tomu vtedy, keď sa dieťa pripravuje na svoje budúce povolanie a pokračuje vo vysokoškolskom štúdiu, ktoré nadväzuje na štúdium stredoškolské. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti sa vychádza z kritéria schopností, možností a majetkových pomerov rodičov s prihliadnutím na odôvodnené potreby oprávneného dieťaťa. Výživou dieťaťa na ktoré obidvaja rodičia prispievajú sa rozumie zaobstarávanie, resp. uspokojovanie všetkých životných potrieb pre všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa. Potreby dieťaťa sú odstupňované jeho vekom, telesnou a duševnou vyspelosťou, zdravotným stavom a spôsobom prípravy na budúce povolanie. Pri rozhodovaní o zmene výživného musí súd posúdiť komplexne všetky zmeny pomerov účastníkov, ku ktorým došlo do predchádzajúcej úpravy a musí tiež prihliadnuť na vývoj životných nákladov za celé obdobie, ktoré uplynulo od vydania posledného rozhodnutia o výživnom, tzv. valorizačnú klauzulu zakotvenú v ust. § 78 ods. 3 Zákona o rodine. Odôvodnené potreby dieťaťa sú závislé predovšetkým od jeho veku, zdravotného stavu, fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie, od hodnoty jeho majetku, prípadne výšky vlastných príjmov dieťaťa a sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov. Ak sú tieto obmedzené sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú teda rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nie len ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru.

31. Súd návrh otca na zníženie výživného zamietol. Súd zdôrazňuje, že návrh na zníženie výživného otec mal. detí cestou svojho právneho zástupcu doručil súdu krátkou cestou po vykonanom dokazovaní vo veci určenia príspevku na výživu rozvedenej manželky vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 16Pc/14/2018, i napriek tomu, že návrh o určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky bol zamietnutý. K návrhu na zníženie výživného otec mal. detí nepredložil žiadne listinné dôkazy, len jednou vetou poukázal na to, že jeho príjem predstavuje v súčasnosti sumu max. 300 eur a výdavky sú značne vyššie, v sume 480 eur. Otec vo svojej výpovedi zdôraznil, že si nehľadal nové zamestnanie, i napriek nízkemu príjmu a zárobkovým možnostiam, pretože je spokojný, že aspoň takéto zamestnanie má. Z týchto dôvodov súd vychádzal zo záverov a preukázaných dôkazov v konaní pod sp. zn. 16Pc/14/2018

a vzhľadom na zistenú situáciu uvedenú v odôvodnení rozsudku mal za to, že návrh otca na zníženie výživného nie je dôvodný. Je nepochybné, že výdavky na mal. deti sa vzhľadom na ich vek neustále zvyšujú a budú zvyšovať s tým, že matka mal. detí poberá materskú dávku vo výške 274,43 eur. Stará sa o mal. dieťa vo veku do 3 rokov, Z., nar. XX.XX.XXXX. Okrem toho, príjem navrhovateľky pozostáva z výživného na dve mal. deti spolu vo výške 190 eur. Z uvedeného príjmu navrhovateľka uhradza nevyhnutné výdavky: nájomné 280 eur, tv a internet 25 eur. Po zaplatení sumy 305 eur jej zostane suma 162 eur (467 - 305). Z uvedenej sumy navrhovateľka uhradza ďalšie výdavky na telefón 20 eur, potraviny 50 eur, drogéria a hygienické potreby 30 eur s tým, že podľa udania navrhovateľky po zaplatení všetkých výdavkov jej zostane suma 62 eur. Sám otec uviedol, že jeho príjem je max. vo výške 300 eur, k čomu súd opakovanie zdôrazňuje, že minimálna mzda za rok 2018 predstavovala sumu 480 eur a za rok 2019 sumu 520 eur. Ak z uvedenej sumy otec zaplatí výživné vo výške 190 eur a náklady na bývanie 100 eur, pretože býva v spoločnej domácnosti s priateľkou, ktorá by rovnako mala prispievať na bývanie, zostane mu suma 230 eur, ktorá je vyššia ako je životné minimum v zmysle opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny č. 183/2019 Z. z. Na margo platenia výživného ako takého, súd poznamenáva, že výživné má v zmysle § 62 ods. 5 vety prvej Zákona o rodine prednosť pred inými výdavkami rodičov. Takisto je potrebné v súvislosti s odôvodneným uspokojovaním potrieb obidvoch mal. detí prihliadať aj na rodinné prídavky, ktoré matka poberá od štátu.

Otec nepoprel, že bol na dovolenke na Rhodose a v Turecku, čo si matka s mal. deťmi vzhľadom na jej finančnú situáciu dovoliť nemôže, a preto je povinnosťou otca prispievať na ich výživu tak, aby boli pokryté základné a nevyhnutné potreby mal. detí, do ktorých je potrebné započítať i alikvotnú časť nákladov na bývanie a pripočítať i vyživovaciu povinnosť matky po zohľadnení každodennej starostlivosti o mal. deti.

32. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.